

MODEL SZKOLEŃ I DORADZTWA DLA PRACOWNIKÓW PLACÓWEK DOSKONALENIA NAUCZYCIELI (PDN)**Moduły szkoleniowo-doradcze**

nr	Nazwa	wymiar godz.
1.	Metodyka identyfikowania potrzeb szkoleniowych i doradczych nauczycieli	16
2.	Projektowanie wsparcia szkoleniowo-doradczego z uwzględnieniem metodyki blended-learning	16
3.	Ewaluacja działań szkoleniowo-doradczych	16
4.	Edukacja włączająca jako edukacja wysokiej jakości dla wszystkich osób uczących się. Ocena funkcjonalna w praktyce edukacyjnej: od identyfikacji zasobów do procesu wsparcia. Metodyka wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w tym obszarze.	24
5.	Praca z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi: • moduł wspólny (ogólny) uwzględniający zasady UDL (<i>universal design for learning</i>)• moduł szczegółowy (np. na lekcjach matematyki, języków obcych, w klasach I-III, itp. - zróżnicowanie przedmiotowe oraz ze względu na etap edukacji)	• 12• 24
6.	Współpraca PDN z otoczeniem zewnętrznym - aspekty prawne, organizacyjne, dobre praktyki	8
7.	Rozwój kadr PDN	8

Uwaga: Powyższy wymiar godzinowy obejmuje maksymalny wymiar godzin uwzględniający założenia modelu szkoleń z zakresu edukacji włączającej. Beneficjent będzie szkolił w wymiarze godzinowym określonym w załączniku nr 14 do Regulaminu konkursu *Wymogi dotyczące szkoleń i doradztwa* zgodnie z programami szkoleń i materiałami szkoleniowymi wskazanymi w kryterium dostępu nr 10.

MODUŁ 1**Metodyka identyfikowania potrzeb szkoleniowych i doradczych nauczycieli****Kluczowe zagadnienia modułu:**

- rodzaje potrzeb szkoleniowych, np. bieżące, dostosowawcze i rozwojowe, organizacyjne, subiektywne, prawne, ekonomiczne;
- przesłanki ustalania potrzeb szkoleniowych, np. potrzeby edukacyjne pracowników, wymagania organizacyjne i prawne, rozwój techniki i technologii;
- obszary identyfikowania potrzeb szkoleniowo-doradczych nauczycieli – poziom szkoły/przedszkola/placówki, poziom grup pracowników – nauczycieli, specjalistów, poziom jednostki - pojedynczy nauczyciele oraz rodzice, osoby uczące się;
- definiowanie celów procesu szkoleniowego i doradczego;
- źródła informacji o potrzebach szkoleniowych i doradczych;
- metody i narzędzia wykorzystywane do badania potrzeb szkoleniowych;
- metodyka tworzenia własnych narzędzi identyfikacji potrzeb szkoleniowych i doradczych;
- opracowanie danych ilościowych i jakościowych;
- analiza zebranych danych i wyznaczanie zakresu potrzeb szkoleniowo-doradczych oraz priorytetów w tym zakresie.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 16.

MODUŁ 2

Projektowanie wsparcia szkoleniowo-doradczego z uwzględnieniem metodyki blended-learning

Kluczowe zagadnienia modułu:

- uwarunkowania uczenia się osób dorosłych, w tym uczenia się w formule zdalnej;
- analiza czynników środowiskowych w procesie projektowania wsparcia szkoleniowodoradczego (np. specyfika lokalnej polityki edukacyjnej);
- proces wspomaganie szkół i jego wykorzystanie do podnoszenia jakości ich pracy;
- uspołecznienie procesu edukacji (sposoby partycypacji przedstawicieli środowiska lokalnego w diagnozowaniu, planowaniu, monitorowaniu i ewaluacji);
- budowanie sieci współpracy jako narzędzia wspomagającego pracę szkół i placówek;
- dobre praktyki we wspomaganiu placówek organizowanym przez PDN;
- stworzenie własnego warsztatu z wykorzystaniem nauczania typu *blended learning* (planowanie szkolenia, opracowanie materiałów dydaktycznych, umieszczenie materiałów dydaktycznych na platformach e-learningowych – ich charakterystyka, kompetencje cyfrowe nauczycieli, idea pracy w chmurze, przygotowywanie gotowych aplikacji, wykorzystanie e-zasobów w edukacji, tworzenie wirtualnej klasy);
- metodyka wspomaganie nauczycieli w prowadzeniu zdalnego nauczania i udzielania wsparcia edukacyjno-specjalistycznego on-line.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 16.

MODUŁ 3

Ewaluacja działań szkoleniowo-doradczych

Kluczowe zagadnienia modułu:

- wybrane modele ewaluacji (np. model Kirkpatricka, model Philipasa, model Brinkerhoffa)- problem adekwatności modelu do celów i treści działań szkoleniowo-doradczych;
- taksonomia celów ewaluacji;
- autoewaluacja (np. z wykorzystaniem „Narzędzia autorefleksji w środowisku włączającej wczesnej edukacji”);
- funkcje ewaluacji w rozwoju edukacji – podejście mikro (rozwój indywidualny uczestnika i pojedynczej organizacji) i makro (poziom edukacji regionalnej i krajowej, efektywność systemu wspomaganie nauczycieli we wdrażaniu modelu edukacji włączającej – edukacji wysokiej jakości dla wszystkich uczniów);
- operacjonalizacja efektywności działań szkoleniowo-doradczych – od pojęć ogólnych do pytań badawczych i terminów obserwacyjnych;
- narzędzia stosowane w ewaluacji – przegląd dobrych praktyk;
- nowoczesne technologie w ewaluacji – szanse i zagrożenia;
- metodyka konstruowania własnych narzędzi ewaluacyjnych – podejście ilościowe i jakościowe;
- podstawy statystyki – jak zapewnić obiektywizm analizy danych i reprezentatywność wniosków;
- metodyka przygotowania raportu z ewaluacji:
 - rola odbiorcy/odbiorców raportu w sposobie konstruowania raportu (stopień specjalizacji języka, stopień szczegółowości analiz, zakres obszarów ewaluacji);
 - metody redukowania ryzyka efektu Pigmaliiona i błędów atrybucji (w przypadku autoewaluacji);
- projektowanie rozwoju własnego warsztatu zawodowego oraz strategii rozwoju organizacji w oparciu o wyniki badań ewaluacyjnych.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 16.

MODUŁ 4

Edukacja włączająca jako edukacja wysokiej jakości dla wszystkich osób uczących się. Ocena funkcjonalna w praktyce edukacyjnej: od identyfikacji zasobów do procesu wsparcia. Metodyka wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w tym obszarze.

Kluczowe zagadnienia modułu:

- założenia edukacji włączającej jako edukacji dostępnej dla każdej osoby uczącej się;
- wymiary dostępności edukacji;
- uczestniczenie w procesie uczenia się – kryteria i metody oceny;
- korzyści płynące z edukacji włączającej (doniesienia z badań i przegląd dobrych praktyk);
- cele oceny funkcjonalnej (perspektywa ucznia, rodzica, nauczyciela);
- ocena funkcjonalna jako wymiar (rama) pracy nauczyciela;
- typologizacja czynników intrapersonalnych (podmiotowych) i środowiskowych w ocenie funkcjonalnej, analiza i ocena kontekstu uczenia się;
- przebieg oceny funkcjonalnej: etap diagnostyczny – etap działań wspomagających – etap ewaluacji działań i korekta; poziomy oceny funkcjonalnej z punktu widzenia stopnia specjalizacji wykonywanych obserwacji (oceny);
- modele oceny: 180, 270 i 360 stopni – funkcje, dostępne narzędzia, sposoby analizowania danych, wykorzystaniem wniosków z oceny w projektowaniu warsztatu pracy;
- klasyfikacja ICF jako sposób opisu funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym i pozaszkolnym (zalety podejścia biopsychospołecznego);
- zaangażowanie kadr pedagogicznych i niepedagogicznych przedszkoli, szkół i placówek w przebieg oceny funkcjonalnej: zadania, sposoby działania, dobre praktyki;
- planowanie wsparcia w oparciu o wyniki oceny funkcjonalnej – działania nauczycieli i działania szkolnych specjalistów;
- rola współpracy z rodzicami w ocenie funkcjonalnej – strategie włączania rodziców w etap diagnozy i wsparcia;
- konsultacje szkolne i ich rola w ocenie funkcjonalnej;
- trudności, z jakimi spotykają się nauczyciele podczas realizowania założeń oceny funkcjonalnej i metody ich redukcji;
- zalety (mocne strony) oceny funkcjonalnej – perspektywa ucznia, rodzica, nauczyciela (praca w obszarze motywacji kadr PDN do upowszechniania idei oceny funkcjonalnej);
- znaczenie oceny funkcjonalnej w profilaktyce zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 24.

MODUŁ 5

Praca z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi

Moduł wspólny (ogólny) uwzględniający zasady UDL (*universal design for learning*)

Kluczowe zagadnienia modułu:

- zasady UDL:
 - od teorii do praktyki nauczania;
 - metody implementacji kryteriów UDL w dydaktyce ogólnej i szczegółowej; o analiza praktycznych implikacji poszczególnych zasad UDL.
- dostosowania oraz racjonalne usprawnienia – przykłady rozwiązań;
- dostęp do wspólnych treści nauczania jako element integrujący grupę – personalizacja kształcenia a nauczanie indywidualne;
- metodyka tworzenia tekstu łatwego do czytania (ETR).

UWAGA! Obligatoryjnym elementem zajęć jest przygotowanie przez uczestników materiałów zgodnych z kryteriami UDL oraz tekstu spełniającego kryteria ETR. Ta część modułu może odbywać się w sieci w ramach kooperatywnego uczenia się w małych grupach (do 5 osób).

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 12.

Obligatoryjnym uzupełnieniem tego modułu jest **moduł szczegółowy** realizowany w wymiarze min. 24 godz. Jego celem jest przygotowanie uczestników do pracy z grupą ze zróżnicowanymi potrzebami w ramach konkretnych przedmiotów (praca w grupach).

Kluczowe zagadnienia modułu:

- tworzenie autorskich programów nauczania uwzględniających zróżnicowane potrzeby osób uczących się;
- modyfikacja stosowanych programów nauczania na potrzeby pracy z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami;
- rola współpracy z osobami bezpośrednio wspierającymi dziecko w szkole (asystenci, nauczyciele wspomagający, psycholodzy) m.in: o podział i zakres obowiązków oraz zadań, o formy pracy, o współodpowiedzialność;
- współpraca z nauczycielem wspomagającym jako niezbędny element tworzenia procesu dydaktycznego (umiejętność tworzenia dobrych relacji, wymiana doświadczeń i spostrzeżeń);
- wsparcie metodyczne pracowników niepedagogicznych w zakresie realizacji zadań w obszarze zapewnienia dostępności procesu uczenia się wszystkim uczniom;
- projektowanie pomocy i materiałów dydaktycznych z wykorzystaniem metodyki UDL i oraz adaptacji i racjonalnych usprawnień – rozwiązania praktyczne w ramach poszczególnych przedmiotów;
- wykorzystanie nowoczesnych technologii w pracy z grupą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi;
- dostosowanie przestrzeni klasowej do zróżnicowanych potrzeb osób uczących się;
- zaangażowanie nauczycieli w budowaniu społeczności klasowej, dobrych relacji, wzajemnego szacunku i tolerancji jako podstawa pracy w środowisku inkluzywnym i profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- metodyka oceniania dla rozwoju;
- metodyka wspomagania nauczycieli i specjalistów w zakresie pracy z klasą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.

MODUŁ 6

Współpraca PDN z otoczeniem zewnętrznym - aspekty prawne, organizacyjne, dobre praktyki

Kluczowe zagadnienia modułu:

- analiza i interpretacja przepisów prawa w zakresie funkcjonowania, organizacji i realizacji zadań PDN;
- rola kadr PDN w rozwijaniu edukacji włączającej w Polsce (aspekt współpracy z otoczeniem zewnętrznym);
- przepisy dotyczące RODO;
- przepisy dotyczące kwalifikacji pracowników PDN;
- finansowy aspekt realizacji zadań przez PDN, w tym zatrudnienie (adekwatnie do potrzeb) specjalistów;
- współpraca z organizatorami kształcenia ustawicznego w kraju i za granicą;
- współpraca z urzędami pracy i pracodawcami;
- upowszechnianie wiedzy dotyczącej prawa i procedur w środowisku oświatowym;
- budowanie dobrych praktyk we współpracy międzyinstytucjonalnej.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 8.

MODUŁ 7

Rozwój kadr PDN

Kluczowe zagadnienia modułu:

- profil nauczyciela edukacji włączającej:¹
 - docenienie różnorodności uczniów – różnice pomiędzy uczniami uznaje się za zaletę i czynnik sprzyjający edukacji;
 - wspieranie wszystkich uczniów – nauczyciele spodziewają się, że każdy uczeń dokona znaczących postępów w nauce;
 - nastawienie na współpracę – wszyscy nauczyciele uznają zasadniczą rolę współpracy i współdziałania;
 - indywidualny rozwój zawodowy – nauczanie opiera się na uczeniu się, nauczyciele biorą na siebie odpowiedzialność uczenia się przez całe życie;
- poszerzanie kompetencji zawodowych i rozwój nowych umiejętności;
- klasyczne i nowoczesne formy doskonalenia (szkolenia, kursy, studia podyplomowe, coaching, mentoring, samodoskonalenie, doskonalenie w działaniu);
- wspomaganie kadr oświaty w planowaniu i realizacji działań szkoleniowo-doradczych.

Proponowany wymiar godzinowy modułu: 8.

¹ Europejska Agencja Rozwoju Edukacji Uczniów ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi(2012) *Profil nauczyciela edukacji włączającej*, Odense, Dania: Europejska Agencja Rozwoju Edukacji Uczniów ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi